

TIKRINIAI DAIKTAVARDŽIAI

Parengė: Panevėžio r. Bernatonių mokyklos-darželio

Logopedė specialioji pedagogė

Asta Čepaitienė

2020

Daiktavardis

Daiktavardis – yra kalbos dalis, kuri pasako daikto vardą ir atsako į klausimą - **kas tai?**

Daiktavardžiai skirstomi į:

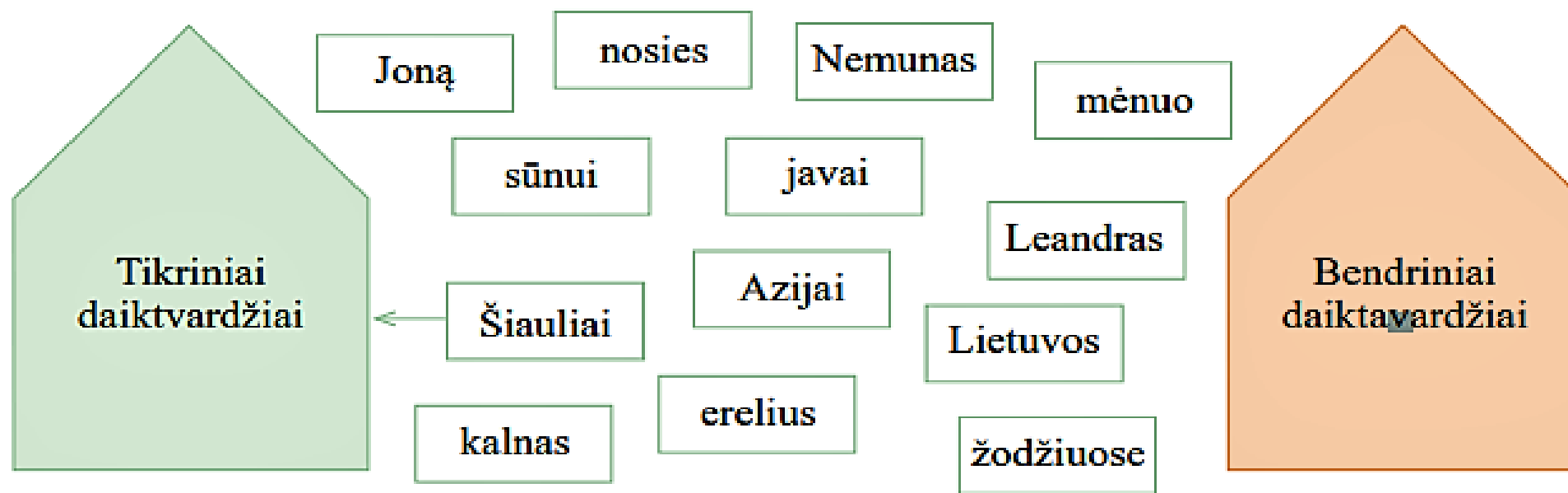
bendrinius, pvz.: miestas, upė;

tikrinius, pvz.: Algirdas, Nemunas. Tai vardai, pavardės, pavadinimai, kurie pradedami rašyti didžiąja raide.

Žodį sakinio pradžioje rašome didžiąja raide. Sakinio viduryje ar pabaigoje didžiosiomis raidėmis rašome tik tuos žodžius, kurie reiškia vardus (*Laura, Lukas*), pavardes (*Kazlauskas, Ivanauskaitė*), miestų, upių, kalnų ir kt. pavadinimus (*Kaunas, Lietuva, Nemunas*), švenčių pavadinimus (*Joninės, Kalėdos, Velykos*), įvairius kitus pavadinimus („*Žalgiris*“ – krepšinio komandos pavadinimas, „*Pelenė*“ – pasakos pavadinimas, „*Ažuoliukas*“ – berniukų choro pavadinimas). Šie žodžiai vadinami **tikriniais daiktavardžiais**, visi kiti – **bendriniais daiktavardžiais** (pvz., *gimtinė, kalnas, pieštukas, tyla*).

13.* Priskirk žodžius tinkamoms grupėms.

14.** Perskaityk tekstą. Pabrauk žodžius, kurie rašomi didžiosiomis raidėmis. Paaiškink jų rašybą.

PROPROSENELIS

Mano giminė sena kaip žemė. Niekas nepamena pirmųjų protėvių, tačiau senelis kartais papasakoja apie savo senelį – Joną. Mano proprosenelis buvo Lygumų kaimo kalvis. Pas jį traukdavo visi, kam reikėdavo pakeisti pasagas arkliui ar pagaląsti įrankius darbui. Pats proprosenelis taip pat augino arklių, kurių vadino Juoduliu. Jonas su Juoduliu veždavo ne tik šieną ar bulves iš laukų, bet važiuodavo maudytis į Nevėžio upę ir keliaudavo į Latviją, iš kurios parveždavo lauktuvių anūkams.

Jonas mylėjo savo anūkus: Kazį, Mariją ir Antanuką. Mėgo juos stebinti. Senelis puikiai prisimena, kaip jiems pirmą kartą davė pavartyti laikraštį „Varpas“ ...

15. Sujunk tikrinius ir bendrinius daiktavardžius.**

Vilnius	ežeras
Kazlauskienė	vardas
Joninė	miestas
Baltarusija	šuo
Dovydas	planeta
Amsius	pavardė
Asveja	šventė
Merkurijus	valstybė

16.*** Parašyk kuo daugiau tikrinių ir bendrinių daiktavardžių su nurodytomis šaknimis.

	jon-	viln-	mar-
Tikriniai daiktavardžiai	<i>Jonava,</i>		
Bendriniai daiktavardžiai	<i>jonaviškis,</i>		

ATSAKYK Į KLAUSIMUS

1. Kiek tikrinių daiktavardžių yra šiame sakinyje?

Karolio tėtis, Juozas Kulikauskas, yra Rūtos brolis.

2. Kokios rūšies daiktavardžio trūksta sakinyje?

Mano senelio vardas _____

3. Rask tikrinį daiktavardį šiame sakinyje:

Karvutė Margė rupšnoja žolę.

4. Kuris žodis yra tikrinis daiktavardis?

Knyga, rašyti, Nemunas.

5. Į kokį klausimą atsako tikrinis daiktavardis?

Ką veikia? Koks? Kas tai?

PUIKIAI PADIRBĖJAI !